

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

w sprawie **R. S.**

skazanego za przestępstwo z art. 178a§1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 5 listopada 2025r.

na posiedzeniu w trybie art. 535§5 k.p.k.

kasacji Prokuratora Generalnego

wniesionej na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 13 marca 2025r., sygn. akt XI Ka 128/25, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 28 października 2024r., sygn. akt II K 894/23

na podstawie art. 439§1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17§1 pkt 5 k.p.k.

1. uchyla zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 13 marca 2025r., sygn. akt XI Ka 128/25, oraz utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 28 października 2024r., sygn. akt II K 894/23 i umarza postępowanie w sprawie;

2. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

Tomasz Artymiuk

Michał Laskowski

Jerzy Grubba

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 października 2024r., wydanym w sprawie o sygn. akt II K 894/23, Sąd Rejonowy w Puławach uznał R. S. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 178a§1 k.k., polegającego na tym, że w dniu 1 października 2023r. w miejscowości G., woj. [...], prowadził pojazd mechaniczny w ruchu lądowym w postaci samochodu osobowego marki V. o nr rej. W. , znajdując się w stanie nietrzeźwości, wynoszącym według kolejnych badań: I-0,90 mg/l, II-0,85 mg/l, III-0,87mg/l, IV-0,87 mg/l, V-0,82 mg/l, VI-0,80 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu.

Za tak opisany występki Sąd skazał R. S. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie, w oparciu o art. 69§1 i 2 k.k. oraz art. 70§1 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 2 lata, a ponadto orzekł o środkach karnych i kompensacyjnych, stosownych zaliczeniach na podstawie art. 63§4 k.k. oraz o kosztach postępowania.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł sam skazany.

Po rozpoznaniu środka odwoławczego, wyrokiem z dnia 13 marca 2025r., wydanym w sprawie o sygn. akt XI Ka 128/25, Sąd Okręgowy w Lublinie utrzymał zaskarżony wyrok w mocy, orzekł o zaliczeniu na poczet środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dalszego okresu jego zatrzymania, a także rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Aktualnie kasację od przedmiotowego wyroku, na korzyść skazanego, wywiódł Prokurator Generalny, zaskarżając orzeczenie w całości i podnosząc zarzut:

- rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia prawa procesowego, a mianowicie art. 17§1 pkt 5 k.p.k., polegającego na przeprowadzeniu postępowania odwoławczego i wydaniu wobec R. S. wyroku utrzymującego w mocy zaskarżony wyrok sądu pierwszej instancji w sytuacji, gdy oskarżony ten zmarł przed wydaniem wyroku sądu odwoławczego, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, określoną w art. 439§1 pkt 9 k.p.k.

Stawiając tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie, jak również utrzymanego nim w mocy wyroku

Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 28 października 2024r. o sygn. akt II K 894/23 i umorzenie postępowania na podstawie art. 17§1 pkt 5 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna w stopniu wymaganym przez art. 535§5 k.p.k., co skutkowało wydaniem wyroku na posiedzeniu bez udziału stron.

Zalegający w aktach sprawy odpis skrócony aktu zgonu R. S. wskazuje, że oskarżony zmarł w dniu 19 stycznia 2025r. (k. 5 akt SN). Oczywista zatem staje się konkluzja, że do zdarzenia tego doszło jeszcze przed wydaniem prawomocnego orzeczenia przez Sąd II instancji.

W dacie wyrokowania, tj. w dniu 13 marca 2025r. istniała już zatem ujemna przesłanka, uniemożliwiająca dalsze prowadzenie postępowania wobec R.S., której skutkiem - zgodnie z art. 17§1 pkt 5 k.p.k. - powinno być umorzenie postępowania.

Jak trafnie stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 kwietnia 2008r., sygn. akt II KK 48/08, śmierć oskarżonego zawsze stoi na przeszkodzie prowadzeniu postępowania karnego (art. 17§1 pkt 5 k.p.k.). Kontynuowanie procesu i wydanie, jak w niniejszej sprawie, orzeczenia skutkującego uprawomocnieniem się wyroku skazującego, stanowi uchybienie określone w art. 439§1 pkt 9 k.p.k. Fakt, że sąd właściwy nie wiedział o wskazanej przeszkodzie, nie ma znaczenia i nie może uchronić kwestionowanego orzeczenia przed wyeliminowaniem z obrotu prawnego.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że określona w art. 17§1 pkt 5 k.p.k. negatywna przesłanka wystąpiła przed wydaniem przez Sąd Okręgowy wyroku skutkującego uprawomocnieniem się wyroku skazującego, a tym samym uznać należy, że orzeczenie to jest obarczone uchybieniem wskazanym w art. 439§1 pkt 9 k.p.k., powodującym bezwzględną konieczność uchylenia tego orzeczenia.

W konsekwencji uchyleniu uległo także orzeczenie Sądu I instancji, zaś postępowanie w sprawie zostało umorzone, zgodnie z treścią art. 17§1 pkt 5 k.p.k.

Kosztami postępowania kasacyjnego obciążony został Skarb Państwa w oparciu o przepis art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł]

Tomasz Artymiuk

Michał Laskowski

Jerzy Grubba